צרור באישון לילה

דוקרב אדים מתנחל בשכונה, יוד תי־אביב, על השליטה במקום

צרור יריות, שנורה הלילה, הקפיץ ממיטותיהם רבים מתושבי שכונת מורשה, ליד רמת־השרון. לא היו אלה מחבלים, ואף לא שודדים שחדרו לשכונה מבחוץ. הצרור הזכיר לתושבי השכונה כי מאבק עז מתנהל בין שתי מישפחות מקומיות על השליטה במקום.

לפני כחודש הותקף צעיר מקומי, מוטי יעיש, ונדקר בסכין. כשהוא זב דם ונאנק מכאבים, הובל לבית־החולים מאיר, בכפר־סבא, ובעדותו הראשונה טען כי תוקפו הוא בן המקום, צעיר בשם הרצל שלום. מאוחר יותר טען בפני חוקריו, כי בני מישפחת שלום לחצו עליו כדי שיעליל על אדם אחר, דויד נחום, כי הוא זה שתקפו בסכין שלופה. רק בהמשך החקירה חזר בו והודה, כי הרצל שלום הוא הוא התוקף האמיתי.

טעות בבתובת. לאחר כמה ימים נראתה מכונית לבנה, מדגם פג'ו דוהרת ברחובות מורשה. הצרור שנורה מתוכה,

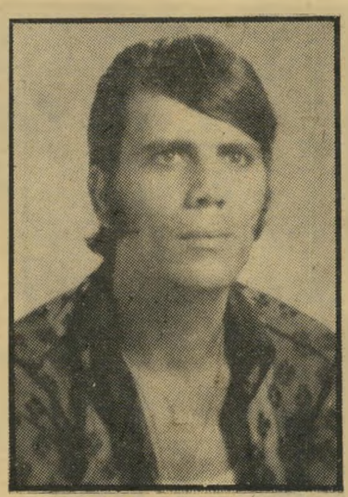

חשוד דויד נחום
— בבית־המעצר

לעבר בית מס' 7 ברחוב החלוץ, החטיא, לדברי חוקרי המישטרה, את מטרתו. החוקרים סבורים כי הירייות כוונו לבית מס' 4, שבו שוכנים בני מישפחת שלום, שאחד מהם נחשד בתקיפתו של יעיש. החשד בירי כוון אל האחים דויד ובנימין נחום, אך האחים המבוקשים לא נמצאו, כאילו בלעתם האדמה.

חוקרי המישטרה לא ישבו בחיבוק ידיים והובילו ארבעה מבני מישפחת נחום לבית־המעצר. כעבור כמה שעות הסגירו עצמם שני האחים נחום, באמצעות עורך־דינם, מאיר זיו, שסיכם עם חוקרי המישטרה לבל יחזיקו את האחים בבית המעצר באבו־כביר, שם נשקפת, לדבריהם, סכנה לחייהם.

לאחר שתיק החקירה תפח, העבירו שוטרי מישטרת רמת־השרון את התיק כולו, על כל נספחיו, לידי חוקרי המדור המרכזי, שבפיקודו של רב־פקד יצחק תליו. כשהופיע תליו בפני השופט, טען כי בני מישפחת נחום מעורבים בנסיון לרצוח את הרצל שלום. לדברי הקציון מעורבים בני המישפחה גם בפרשות אחרות: מכירת נשק לערבים מרצועת עזה, פריצות למחנות צה"ל וגניבת נשק. פרט אחר עליו מסר הקציון לשופט: האחים דויד ובנימין נחום, ביחד עם חבריהם, קשרו קשר לחטוף את מנהל המשביר המרכזי באשקלון ולשדוד את הכסף שהצטבר בקופה. לכן ביקש הפקד מן השופט להאריך את מעצרם של החשודים, למרות שכבר בילו 30 יום מאחורי סורג ובריח.

על כרעי תרנגולת? כשתמו ימי המעצר הופיעה נציגת התביעה, עורך־דין חני סלוצקי, בפני שופט בית־המישפט המחוזי בבאר־שבע, וביקשה להאריך את מעצר החשודים עד לסיום ההליכים המישפטיים, שהרי מדובר בחשדות חמורים. בא־כוחם של החשודים, עורך־דין זיו, התנגד להמשכת המעצר וטען כי כל החשדות „תלויים על כרעי תרנגולת" וכי אין עדויות של ממש הכורכות את שולחיו לעבירות המצויינות בתיק.

סיכם את הדיון השופט המחוזי יצחק גלייזר: „נחה דעתי שיש בידי התביעה ראיות חותכות, שאין טעם להשחית מילים על חומרתן. אי לכך אני נעתר לבקשת המדינה ועוצר את החשודים עד תום ההליכים המישפטיים."

מישפט הדוקטורנט המגמר

כאשר הזונה מקנטרת לקוח חסר כוח־גברא — האם ניתן להאשימו ברצח?

משהוועק השופט כסוף־השיער דויד בראופיר, להאריך באופן דחוף צו־מעצר במישטרת קרית־ארנו, ראה לפניו אישום ברצח.

המישטרה האשימה את הדוקטורנט שלום זיסמן, בן 32, מאוניברסיטת תל־אביב, כי רצח בערב הקודם את הפרוצה עליס (עליזה) שרביט (העולם הזה 2136).

יתכן כי עובדות המיקרה העלו בזיכרונו של השופט פסק־דין אנגלי, הדומה מאד למיקרה זה. זהו תקדים מישפטי שכל סטודנט למישפטים לומד אותו בשנה הראשונה באוניברסיטה.

האימפוטנט הסביר. היה זה פסק־דין אנגלי משנת 1954. בדר (מתחרז עם חדר), הנאשם, היה צעיר אנגלי בן 18, נטול כוח־גברא — דבר שדיכא את רוחו מאד. הוא ניסה לקיים יחסי־מין עם זונה, אלא הצליח. היא לעגה לו ועל כשלונו ופנתה ללכת. הוא ניסה למנוע בעדה, ואז היא סטרה על לחיו ובעטה במבושיו. בתגובה על כך הוציא בדר מכיסו סכין ודקר אותה למוות.

בדר הואשם ברצח. אולם הוא טען בבית־המישפט כי לא ביצע את מעשהו בקור־רוח, שהרי אלמנט ההכרחי לרצח. לדבריו, קונטר כל־כך מדברי הזונה ומעשיה עד שאיבד את עשתונותיו ולא יכול לשקול את מעשיו בקור־רוח. לכן לא היה זה רצח כלל, אלא הריגה בלבד. באותה עת היה הענוש על רצח — ענוש־מוות, ואילו הענוש על הריגה בלבד היה מאסר בלבד.

בית־המישפט הבריטי לא קיבל את טיעונו של בדר כי הקינטור צריך להיבחן לפי תכונותיו המיוחדות של הנאשם. הקינטור צריך בכל מקרה להיות כזה שיכול להוציא מגדרו כל אדם רגיל. אין לקחת בחשבון את תולשותיו המיוחדות של הנאשם הספציפי. לא האימפוטנט הסביר קובע את הקריטריון לקינטור, אלא האדם הסביר. בעיקבות פסק־דין עקרוני זה הלך גם בית־המישפט העליון בישראל, בפסק־הדין של ברוך סגל משנת 1954.

ספק גדול הוא, על כן, אם יוכל לטעון הדוקטורנט זיסמן כי קונטר. אמנם בעייתו הפיסית־נפשית היתה כי לא יכול היה לסיים את המגע המיני במהירות. לדבריו דחקה בו עליס לסיים את המגע, מכיוון שנלאתה מן התנוחה הממושכת, ואולי אף לעגה לא על חולשתו. אך לא היה כאן קינטור.

הסכם עם זונה. אולם מכיוון שזיסמן, בניגוד לבדר, לא השתמש במכשיר לרצח, התעוררה לתביעה בעיות אחרות. זיסמן זרק כנראה את עליס לארץ בכוח, משסירבה לחכות עד שיבוא על סיפוקו. היא מצאה את מותה בצורה זו. כלומר, יתכן וזיסמן כלל לא תיכנן את מותה.

קורבן שרביט
הפרוצה לא רצתה לחכות

אולי אפילו לא צפה אותו. יתכן וכל כוונתו היתה להכריח אותה בכוח למלא את חלקה בהסכם שביניהם, ולתת לו הנאה מינית מושלמת עבור כספו.

אם כך הם פני הדברים, לא תוכל התביעה הכללית להעמידו לדין על רצח בכוונה תחילה, העברה החמורה ביותר בספר־החוקים, שהעונש עליה הוא מאסר־עולם.

במיקרה כזה, תיאלץ התביעה להאשימו בהריגה, עברה שעונשה המכסימלי הוא עשרים שנות מאסר. לשם הוכחתה, מחובתה להוכיח כי זיסמן ידע, בעת שזרק את עליס לארץ כי הוא עלול לגרום לה חבלות חמורות, וכי היה אדיש לתוצאה זו.

אם חומר העדויות שבידי התביעה לא יספיק אף כדי הוכחת עבירה זו, יש בידי התביעה עדיין האפשרות להעמידו לדין באשמת גרימת מוות בהתרשלות, זוהי עבירה קלה יחסית. העברה זו מאשימים, בדרך כלל, את הנהגים שגרמו למוות בתאונת־דרכים. העונש עבורה הוא שלוש שנות מאסר בלבד.

אלו הן אפשרויותיה של התביעה.

חוכמה־רוח מאושפז. ההגנה, מצדה טרם גילתה אף אחד מקלפיה. בגלל חומרת העברה, מינה השופט בר־אופיר את עורך־הדין שלמה רזניבוים כסניגור מטעם בית־המישפט.

האם יגשה הסניגור להשתמש בהגנה של טרוף־דעת, מכיוון שידוע כי מרשו היה מאושפז בבית־חולים לחולי־נפש עד חודשיים לפני העבירה? או שמא יש ביד ההגנה הפתעות, שאותן היא שומרת לדיון לפני בית־המישפט?

את עצם ביצוע העבירה לא יוכל הסניגור להכחיש, מכיוון שגם במיקרה זה, כמו בעניין האנס המנומס, היתה המישטרה זריזה ויעילה. היא גבתה הודאה מיידית מן הנאשם. שיחזורה איתו את המעשה במקום המעשה, ואף צילמה זאת בווידאו־טייפ.

אפשר לצפות לזיקוקין די־נור מישפטיים.

(המשך בעמוד 54)

חשוד בנימין נחום
סכנת חיים —

להוציא את היהלומים שרכשו בזמן האחרון בהזדמנות ממקומות־המחבוא ומהכספות. הם בדקו אותם — הפעם אצל מומחה מוסמך — וגילו לחרדתם כי רומו. הם זכו אמנם בזכוכית מרהיבת־עין, אך בעלת ערך אפסי.

גם בעל־המיסעדה גילה לימים כי רומה. אז החל מחזר על פיתחו של אחד משני הנאשמים שהכיר, בבקשה שיחזיר לו את כספו. לאחר שדחה אותו בלך־ושוב משך זמן מה, הסכים לבסוף לקחת את הזכוכית בחזרה והבטיח לפצותו. הוא לקח את הזכוכית, ומאז לא ראה בעל המיסעדה לא את כספו, לא את היהלום האמיתי ואף לא את הזכוכית.

עורך־הדין המשופם, דרור מקרין, המייצג את יצחק כהן, ביקש מאת השופט דיאמנט לסרב לבקשת התביעה ולא לעצור את מרשו. לדבריו אין כהן מעורב כלל בהונאת היהלומים. ואמנם, לפי העדויות היה זה מוכתר אשר מסר את היהלום המדומה לקורבן, קיבל ממנו את כל הכסף, ורק 500 לירות מכל זאת מסר לכהן.

ביקור אצל הגברת הזקנה. אולם התביעה טוענת כי השניים מעורבים בתיק דומה נוסף. גם בתיק זה מכר מוכתר „יהלום" לגברת זקנה. כאשר גילתה האשה כי רומתה התלוננה במישטרה, ואז הופיע בביתה כהן והציע להחזיר לה את כספה, אם תבטל את תלונתה.

עד שתהיה התביעה מוכנה להגיש נגד השניים כתב־אישום על הוצאת דבר במירמה, כלומר הוצאת רבבות לירות מידי אנשים תמורת גושי־זכוכית קטנים ומבהיקים, כדאי לקוני־יהלומים פוטנציאליים לבדוק את היהלומים המוצעים להם.